

ÖZDEBİR
YAYINLARI

BAŞARININ
ANAHTARI

ÖZDEBİR
YAYINLARI

0312 473 00 28

www.ozdebir.org.tr • www.ozdebiyyayinlari.com
ozdebir@ozdebir.org.tr • yayin@ozdebir.org.tr

TYT

YENİ

G
İ
S

GELİŞİM İZLEME

Tarih

YAPRAK TEST

**ÇEK KOPAR
32 TEST**

✓ Yeni Nesil Sorularla

✓ Konu Kazanım Odaklı

✓ Akıllı Tahta Uyumlu

TYT

TARİH

Test 1 Test

ABD tarafından yayımlanan Wilson İlkelerinin aşağıdaki hükümlerinden hangisi "ulusçuluk" ile ilgili değildir?

- A) Uluslararası barışı sağlamak için Milletler Cemiyeti kurulması
- B) Balkan devletleri arasındaki sınırların milliyet prensibine göre belirlenmesi
- C) Osmanlı Devleti'ndeki azınlıklara geleceklerini belirleme hakkı verilmesi
- D) I. Dünya Savaşı'nda işgale uğrayan Fransa topraklarının boşaltılması
- E) Osmanlı Devleti'nin Türk olan bölgelerinin egemenliğinin tanınması

Osmanlı Devleti; Arabistan, Suriye, Filistin ve Irak topraklarını kaybedince Mondros Ateşkesi'ni imzalarak I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu tutumu aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) İtilaf Bloku'nda yer alabilmek
- B) Arap kabilelerinin isyanlarını bastırmak
- C) Milletler Cemiyeti'nin kurucu üyesi olabilmek
- D) Kafkaslarda kaybettiği toprakları geri almak
- E) Daha fazla toprak kaybını önlemek

Osmanlı Devleti'nin Kanal Cephesi'nde başarısız olmasında;

- I. Rusya'nın Ermeni çeteleri Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklandırması,
- II. Almanya'dan gerekli teknik ve askeri yardımın gelmemesi,
- III. İngilizlerin silah ve asker gücünün fazla olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

Tarih ve Zaman

1. Tarih Öncesi Devirler kendi içinde Taş ve Maden Devirleri gibi bölümlere ayrılmıştır.

Buna göre, Tarih Öncesi Devirlerin bölümlere ayrılmasında aşağıdakilerden hangisinin esas alındığı savunulabilir?

- A) Bazı hayvanların evcilleştirilmesinin
- B) Tarımsal üretime geçişin
- C) Kullanılan araç ve gereçlerin
- D) Avcılık ve toplayıcılıkla geçinilmesinin
- E) Mağaralarda yaşanılmasının

2. Tarih olaylarının araştırılmasında aşağıdaki yöntemlerden hangisinin uygulandığı savunulamaz?

- A) Olayın geçtiği yerde araştırma yapma
- B) Olaylar arasında bağlantı kurma
- C) Olayla ilgili belge toplama
- D) Olayları gözlemleme
- E) Olayda rolü olanların katkılarını doğru olarak ortaya koyma

3. Tarih araştırmalarında yeni belgelerin ortaya çıkarılması sonucunda mevcut bilgiler değişebilir.

Buna göre, aşağıdaki bilgilerden hangisinin değişme olasılığı diğerlerine göre daha azdır?

- A) Parayı ilk kullanan toplum Lidyalıdır.
- B) Tarihte bilinen ilk yazılı antlaşma Hititlerle Mısırlılar arasında yapılmıştır.
- C) Bumin Kağan, Avarları yenerek Kök Türk Devleti'ni kurmuştur.
- D) Anadolu'ya akınlar düzenleyen ilk Türk topluluğu Hunlardır.
- E) Tarihte bilinen ilk yazılı kanunlar, Sümer kralı Urugakina tarafından oluşturulmuştur.

4. Tarihi bir olay bir başka olayın nedeni veya sonucu niteliğinde olabilir.

Bu bilgilere dayanarak, tarihi olaylarla ilgili;

- I. Sebep-sonuç ilişkisi içinde gerçekleşirler.
- II. Belirli bir yer ve zamanda meydana gelirler.
- III. Belgelerden yararlanılarak incelenmelidirler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

5. Tarihi olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurulmasında;

- I. olayların birbirlerine etkisini ortaya koyma,
- II. olayların günümüze etkilerini belirleme,
- III. günümüz değer yargılarını değiştirme

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. Bir tarih araştırmacısının tüm kaynakları doğrudan incelemesi ve değerlendirmesi her zaman mümkün olmayabilir.

Böyle bir durum karşısında başvuru yöntemlerinden aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) Olayların aydınlatılmasını sonraya bırakmak
- B) Olayları neden-sonuç ilişkisi içinde çözmeye çalışmak
- C) Farklı bilim dallarından yararlanmak
- D) Yazılı kaynaklarla olayları açıklamak
- E) Olayları yorumlarla aydınlatmak

7. Tarih öğretmeni sınıfa Osmanlı fermanı, Bizans Sikkesi, Sümerlere ait çivi yazılı bir tablet, Sivasta çıkarılmaya başlanan 1920 tarihli İradeimilliye Gazetesi ve İlber Ortaylı'nın "Son İmparatorluk Osmanlı" isimli eserini getirerek, öğrencilerine bu materyallerden hangisinin birinci el kaynaklar içerisinde yer alamayacağını sormuştur.

Öğrencilerin bu soruya doğru cevap olarak aşağıdakilerden hangisini vermesi beklenir?

- A) İradeimilliye Gazetesini
B) İlber Ortaylı'nın eserini
C) Bizans Sikkelerini
D) Çivi yazılı tableti
E) Osmanlı fermanını

8. Arkeolojik kazılarla ortaya çıkarılan eski yerleşim yerlerinin birçoğunda yemek pişirme kapları, giysiler ve silahlar gibi eşyalar bulunmuştur.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Farklı kültürlerin bir arada yaşadığının
B) Siyasi örgütlenmelerin görüldüğünün
C) Bir çok gelişmenin aynı anda yaşandığının
D) İnsanların barış içinde yaşadıklarının
E) İhtiyaçların farklı toplumlarda benzer gelişmelere neden olduğunun

9. Tarihçi, bir olayı incelerken olayın meydana geldiği zamandan kalmış belgelerden veya o devrin belgelerinden yararlanılarak hazırlanmış kaynaklardan faydalanmak zorundadır.

Bu durum tarihi olayların aşağıdaki özelliklerinin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Tekrarlanamamasından
B) Yer ve zamanının belirtilmesinden
C) Neden-sonuç ilişkisi içinde gerçekleşmesinden
D) Farklı bilim dallarından yararlanılmasından
E) Olayın geçtiği zamanın şartlarının bilinmesinden

10. Göbeklitepe'de yapılan kazılar sonucu 12 bin yıllık Göbeklitepe Tapınağı gün yüzüne çıkarılmıştır. İnsanlığın ilk tapınağı olarak kabul edilen Göbeklitepe, bugüne kadar bilinen Malta Adası'ndaki tapınlardan 7500 yıl daha öncesine aittir.

Tarih biliminde bu bilgilere;

- I. arkeoloji,
II. kronoloji,
III. paleografi

bilimlerinin hangilerinden yararlanılarak ulaşıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

11. Tarih bilimi, olayların geçtiği zamanın özelliklerini açıklayarak daha iyi anlaşılmasını sağlar.

Bu yargıda, aşağıdakilerden hangisinin öneminin vurgulandığı söylenebilir?

- A) Olayın geçtiği yerin belirtilmesinin
B) Olayın geçtiği dönemin koşullarının bilinmesinin
C) Olayların sınıflandırılmasının
D) Neden-sonuç ilişkisi kurulmasının
E) Üzerinden belli bir zaman diliminin geçmesinin

12. **Tanım:** Tarih, insanların geçmişteki yaşayışlarını, uğraşlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini, yer ve zaman göstererek, neden-sonuç ilişkisi içerisinde inceleyen ve objektif olarak açıklayan bir bilimdir.

Durum: MS 4. yüzyılda Kavimler Göçü'ne neden olan Türkler, zamanla Hristiyanlığı kabul ederek yerleşik hayata geçmişler ve ulusal benliklerini kaybetmişlerdir.

Yukarıda verilen durumda tarihin tanımında yer alan aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yer
B) İnsan ilişkileri
C) Zaman
D) Neden-sonuç
E) İnsanların yaşayışları

İnsanlığın İlk Dönemleri

1. – Kolonicilik yapan Fenikeliler, Ön Asya kültürünü Akdeniz Havzası'na taşımışlardır.
- Asur Kolonileri Dönemi'nde, Anadolu'da tarihi devirlere geçilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Fenikelilerin hakimiyet alanlarını genişlettiklerine
- B) Toplumlar arası kültür birliğinin oluştuğuna
- C) Ticari faaliyetlerin kültürel etkileşimi artırdığına
- D) Doğu'daki gelişmelerin batıya taşındığına
- E) Anadolu'da yazının kullanılmaya başlandığına

2. Yunan Uygarlığı'nda "polis" adı verilen şehir devletleri ortaya çıkmıştır.

Bu şehir devletlerinin Yunanistan'da aşağıdakilerden hangisini zorlaştırdığı savunulabilir?

- A) Çok tanrılı dinlere inanılmasını
- B) Deniz ticareti ile uğraşılmasını
- C) Siyasi birliğin sağlanmasını
- D) Demokratik yönetimlerin kurulmasını
- E) Kültürel farklılıkların oluşmasını

3. İlk Çağ'da Sümerlerde ve Hititlerde adalet kavramı güneşle sembolleştirilmiş ve mülkiyet hakkı yasal güvence altına alınmıştır.

Bu bilgiye bakılarak bu medeniyetlerle ilgili;

- I. Benzer hukuki düzenlemelere yer vermişlerdir.
- II. Hukuk fikrinin ortaya çıkması kralların yetkilerini artırmıştır.
- III. Aynı etnik yapıya sahip olmuşlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
- D) I ve II   E) II ve III

4. – Bir tapınaktan veya devlet hazinesinden hırsızlık yapanın cezası idamdır.
- Bir adamın gözünü çıkaranın gözü çıkarılır.

Hammurabi Kanunlarındaki bu hükümler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Cezalandırmada kısasın uygulandığının
- B) Suç işlemeyi engelleyici bir hukuk sisteminin oluşturulmasının amaçlandığının
- C) Halkın yönetime katılımının sağlandığının
- D) Devlet otoritesinin güçlü tutulmak istendiğinin
- E) Kişisel hakların korunduğunun

5. Diyarbakır Çayönü'nde yapılan kazılarda orak, bıçak ve tahıl öğütme taşları bulunmuştur.

Bu bilgiye bakılarak, Çayönü yerleşim yeri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi savunulabilir?

- A) Üretim faaliyetlerinin başladığı
- B) Hayvancılıkla uğraşıldığı
- C) Sınıf farklılıklarının oluştuğu
- D) Siyasi yapılanmanın görüldüğü
- E) Başka kültürlerden etkilendiği

6. Mezopotamya'da yapılan kazılarda bulunan Sümerlere ait çivi yazısı örneklerine Anadolu'da, Hititlere ait şehirlerde de rastlanmıştır.

Bu bilgiler;

- I. toplumlar arasında etkileşim yaşandığı,
- II. çivi yazısının Hititler tarafından da kullanıldığı,
- III. Mezopotamya'ya göre, Anadolu'nun ekonomik yönden daha az geliştiği

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
- D) I ve II   E) I, II ve III

7. İlk Çağ'da Mısır'da kralların emirleri tanrı buyruğu olarak kabul edilirdi.

Bu bilgiler, Mısır medeniyeti ile ilgili;

- I. dini ve siyasi gücün birleştirildiği,
- II. kralların yönetimde mutlak egemenlik hakkına sahip olduğu,
- III. teokratik yönetim anlayışının benimsendiği

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Temel zenginlik kaynağı tarım olan Friglerin, tarımsal faaliyetleri korumak için tedbirler aldıklarına, aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Kaya mimarisi ve kuyumculukta gelişmeleri
- B) Halı ve kilim dokumacılığında çevre kültürleri etkilemeleri
- C) Hitit kültüründen etkilenmeleri
- D) Öküz öldüreni veya saban kıranı ölümle cezalandırmaları
- E) Parayı ticari hayatta kullanmaları

9. İlk Çağ'da kanun yapan hükümdardan biri de Babil Kralı Hammurabi'dir. 282 maddeden oluşan Hammurabi Kanunları'nın ön söz kısmında Baştanrı Marduk hakkında övücü sözler bulunmakta ve Marduk ile adalet tanrısı Şamaş tarafından Hammurabi'nin, nasıl kral seçildiği anlatılmaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Halk arasında sınıf ayrımı olduğunun
- B) Egemenlik gücünün ilahi kaynaklı olduğunun
- C) İlk yazılı hukuk kurallarının Babiller tarafından oluşturulduğunun
- D) Babillerin askeri ve siyasi açıdan güçlü bir devlet olduğunun
- E) Hammurabi'nin dine dayalı yönetim anlayışına son verdiğinin

10. Bahadır:

"Çinliler, tarih boyunca icat ettikleri bir çok buluşla dünya kültür tarihine önemli katkıda bulunmuşlardır." demiştir.

Hasan da bu buluşların;

- I. kağıt,
- II. matbaa,
- III. pusula,
- IV. ipek,
- V. para

olduğunu söylemiştir.

Hasan yukarıdakilerden hangisini söyleseydi Bahadır'a yanlış bilgi vermiş olurdu?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

11. Fenikeliler, Ön Asya kültürünü Akdeniz havzasına taşıyarak dünya kültür ve medeniyetinin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır.

Fenikelilerin aşağıdaki özelliklerinden hangisi bu durumun ortaya çıkmasında etkili olmuştur?

- A) Şehir devletleri halinde örgütlenmeleri
- B) Deniz ticareti ile uğraşmaları
- C) Çok tanrılı inanca sahip olmaları
- D) Halkı sınıflara ayırmaları
- E) Şehircilikte ileri bir düzeye ulaşmaları

12. MÖ 753'te kurulan Romalılar MÖ 510 yılına kadar krallıkla yönetilmiştir. Krallık Dönemi'nde, kral ihtiyarlar meclisi tarafından teklif edilmiş, "kuria" adı verilen halk meclisi tarafından seçilmiştir. Kral aynı zamanda senatoya karşı sorumlu olmuştur.

Bu bilgiler Romalıların, Krallık Dönemi'yle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Halkın sınıflara ayrıldığıının
- B) Yunan uygarlığından etkilendiğinin
- C) Akdeniz Havzası'na egemen olduğunun
- D) Bazı demokratik uygulamaların görüldüğünün
- E) Sömürgecilik faaliyetlerinin olduğunun

Orta Çağ'da Dünya

1. Orta Çağ Avrupası'nda krallara taç giydiren Papalar, Haçlı Seferlerinin düzenlenmesine de öncülük etmişlerdir.

Bu bilgiye bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Papaların zamanla zenginleştiğine
- B) Papaların siyasi alanda nüfuz sahibi olduğuna
- C) Laik devlet anlayışının benimsendiğine
- D) Devlet işlerinin papalar tarafından yürütüldüğüne
- E) Skolastik düşüncenin gelişmesine ortam oluştuğuna

2. Aşağıdakilerden hangisi Orta Çağ Avrupası'nda görülen gelişmelerden biri değildir?

- A) Magna Carta
- B) Haçlı Seferleri
- C) Feodal Düzen
- D) Yüzyıl Savaşları
- E) Otuz yıl Savaşları

3. Lordlar, kendisine sığınan köylü sınıfını korumak ve topraklarına toprak katabilmek için sadık bir silahlı güce ihtiyaç duymuştur. Böylece Avrupa'nın her yerinde bu lordlara bağlılık yemini etmiş savaşçı vassallar ortaya çıktı. Orta Çağ toplumunun temelini köylüler oluştururdu. Üst sınıfların refahı onun emeğine bağlıydı. Toprağın sahibi olan ve malikâne de yaşayan lordlar, köylü ve ailesinin de sahibiydi.

Yukarıda bazı özellikleri verilen yönetim tarzı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monarşi
- B) Mutlakiyet
- C) Feodalite
- D) Aristokrasi
- E) Teokrasi

4. Orta Çağ'ın sonlarında ticaretle uğraşan burjuva sınıfı güçlendikçe toprak sahibi derebeyler zayıflamışlardır. Derebeyler zayıfladıkça merkezi otorite sağlanarak krallar güçlerini artırmışlardır.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Siyasi ve ekonomik gelişmeler bazı sınıfların konumlarının değişmesine neden olmuştur.
- II. Ticaretin gelişmesi feodaliteyi zayıflatmıştır.
- III. Burjuvaların çalışmalarıyla halk yönetime katılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. Aşağıdaki özelliklerden hangisinin Orta Çağ Avrupası ile ilgili olduğu savunulamaz?

- A) Sosyal hayatta eşitsizliklerin yaşanması
- B) Merkezi krallıkların güçlü olması
- C) Ekonominin toprağa dayanması
- D) Dinin sosyal hayat üzerinde etkili olması
- E) Veba salgınlarının görülmesi

6. Bizans İmparatorluğu, Orta Çağ'ın başlarından sonuna kadar varlığını sürdüren bir devlettir. Ancak bu süreçte Bizans'ın yönetiminde birden fazla hanedanın etkili olduğu görülür.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Güçlü komutanların yönetimi ele geçirmesinin
- B) Çok uluslu yapıya sahip olunmasının
- C) Batı Avrupa'da feodalitenin yaygın olmasının
- D) Dinin yönetimde etkili olmamasının
- E) Avrupa'da Yüzyıl Savaşlarının yaşanmasının

7. İpek Yolu, İlk ve Orta Çağlarda Çin ve Orta Doğu ile Batı ülkeleri arasındaki transit kara ticaretinde kullanılan en işlek ticaret yoludur. İpek Yolu, tarih boyunca geçtiği bölgeleri iktisadi açıdan kalkındırıp halkın refah seviyesini yükseltmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Avrupa'da kurulan devletlerin dünya siyasetinde etkin rol oynaması
- B) Orta Asya'da siyasi birliğin sağlanması
- C) İlk yazılı hukuk kuraklarının Çin'de ortaya çıkması
- D) Kürk Yolu ve Baharat Yolu'nun dünya ticaretindeki öneminin azalması
- E) İpek Yolu'nun hâkimiyeti için bölgede sürekli siyasi ve askerî mücadeleler yaşanması

8. Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılmasıyla Avrupa'da güçlü bir merkezi otoritenin kalmayışının;

- I. feodal yönetimlerin oluşması,
- II. kilisenin siyasi bir güç haline gelmesi,
- III. özgür düşünce ortamının gelişmesi

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Orta Çağ'da Avrupa'da kurulan devletlerin bir çoğunda hükümdarlar egemenliklerini dine dayandırmışlar ve din adamlarının desteğini almaya çalışmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Papanın krallara taç giydirmesi
- B) Soyluların Haçlı Seferlerine katılması
- C) Her bölgede farklı uygulamaların olması
- D) Halkın sosyal sınıflara ayrılması
- E) Ekonominin tarımsal üretime dayandırılması

10. Sasaniler, krallarını kutsal kabul etmişler fakat Mısır firavunları gibi tanrı-kral anlayışını benimsememişlerdir. Bu krallar, Tanrı Ahuramazda'nın yeryüzündeki temsilcisi olarak mutlak otoriteye sahiptir. Bunun açık göstergesi, Sasani madenî paralarının bir yüzünde hükümdarın diğer yüzünde kutsal ateşin resmedilmesidir.

Bu bilgiler Sasaniler ile ilgili;

- I. teokratik yönetim anlayışının uygulandığı,
- II. kralın halk üzerindeki saygınlığının artırılmak istendiği,
- III. ülke sınırlarının doğuda Orta Asya, batıda Suriye ve Anadolu yönünde genişlediği

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. Orta Çağ'da yaygın olarak kullanılan ticari mekanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

	Mekan	İşlevi
I.	Ribat	Önceleri sınırlarda askerî amaçlı inşa edilen, sınırların genişlemesiyle ticari konaklama amacıyla kullanılan yapılar.
II.	Arasta	Genellikle aynı esnaf grubuna ait dükkanların bir sokak üzerinde sıralanması ile meydana gelen küçük çarşı.
III.	Kapan	Sadece altın, gümüş, inci, sedef ve fildişi gibi değerli malların satıldığı hanlar.

Yukarıdaki tabloda hangi kavramlar yanlış açıklanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası

1. İlk Türk devletlerinde ülke sorunları, bütün boy beylerinin katıldığı Kurultay'da görüşülürdü. Hakan, kurultayın en yetkili kişisi ve tabii başkanıydı. Fakat buna rağmen hakanın fikirleri töreye aykırı olursa Kurultay'da kabul edilmeyebilirdi.

Buna göre, İlk Türk devletleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Boy beyleri ülke yönetiminde etkilidir.
- B) Devlet işlerinde hakanın yetkilerini din adamları sınırlandırmıştır.
- C) Kurultay'da demokratik bir yapı hakimdir.
- D) Yönetimde sosyal yapı etkili olmuştur.
- E) Gelenekçi yönetim anlayışı korunmuştur.

2. Hayvancılıkla uğraşan Türk boylarının, en verimli otlaklara sahip olmak için devamlı mücadeleye içinde olmalarının Türkler arasında aşağıdakilerden hangisini geliştirdiği savunulabilir?

- A) Ticari faaliyetleri
- B) Sosyal dayanışma içinde olmalarını
- C) El sanatlarıyla uğraşmalarını
- D) Siyasi birlik kurmalarını
- E) Savaşçılık özelliklerini

3. Orta Asya bozkırlarının sert yapısı, bölgede yaşayan kavimleri etkilemiş ve konargöçer hayat tarzının ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Bu durumun Türkler arasında aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Gök Tanrı inancının benimsenmesine
- B) Sanatsal faaliyetlerin gelişmesine
- C) Devletin boylardan oluşmasına
- D) Hayvancılığın temel geçim kaynağı olarak benimsenmesine
- E) Halk arasında sınıf farklılıklarının oluşmasına

4. Türklerde örf ve adetlerden oluşan ve "Töre" adı verilen bir hukuk sistemi vardı. Hükümdar da dahil olmak üzere herkes, yazılı olmayan bu hukuk kurallarına uymak zorunda idi.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Hükümdarların yetkilerinin sınırlandırıldığı
- B) Türklerde gelenekçi yönetimin görüldüğünün
- C) Törenin kolayca değiştirilebildiğinin
- D) Törenin toplumda önemli bir yere sahip olduğunun
- E) Törenin yönetim üzerinde etkisinin olduğunun

5. Uygurların, siyasi alandaki faaliyetlerinden çok kültürel alandaki faaliyetleriyle tanındıklarına aşağıdaki özelliklerinden hangisi kanıt olarak gösterilemez?

- A) Kağıt ve matbaayı kullanmaları
- B) Çinlilerle mücadele etmeleri
- C) Kendilerine ait alfabe kullanmaları
- D) Yerleşik hayata geçen ilk Türk toplumu olmaları
- E) Mimari alanda gelişme göstermeleri

6. Üzerinde Uygur hakanlarının mührü bulunan ve alışverişte para yerine kullanılan bez parçalarının Moğollar tarafından da kullanıldığı görülmüştür.

Bu bilgiler;

- I. toplumlar arası kültürel etkileşim yaşandığı,
- II. Uygurların Moğolları etkilediği,
- III. Moğolların etkinliklerinin zamanla azaldığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Kutluk hükümdarı Bilge Kağan'ın "Budist tapınakları yapalım." fikri Vezir Tonyukuk'un karşı çıkması sonucunda Kurultay'da kabul edilmemiştir.

Bu durum Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Sosyal devlet anlayışına önem verildiğinin
B) Hükümdarların baskıcı bir yönetim anlayışına sahip olmadıklarının
C) Kurultay kararlarının kağanı bağlamadığının
D) Vezirlerin kurultaydan daha geniş yetkilere sahip olduklarının
E) Devletin bütünlüğünün korunmasına önem verildiğinin
8. Türkler anavatanları olan Orta Asya'dan çeşitli dönemlerde kitlesel göçler yaşamışlardır.

Aşağıdakilerin hangisi Türk göçlerinin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Avrupa'da tarihi devirlere geçilmesi
B) Türk boyları arasında farklı dinlerin yayılması
C) Türk diline yeni kelimeler girmesi
D) Bozkır kültürünün yeni yayılma alanı bulması
E) Türk tarihini incelemenin zorlaşması

9. Mete Han:

— "Batı'da Yüce-çileri ve 26 kavmi yendim, yay çeken bütün kavimler bir aile gibi birleştiler."

İstemi Yabgu:

— "Roma İmparatorluğu elçileri geldiği zaman bu bizim için artık yeryüzünü fethedeceğimize delalet eder."

Türk hükümdarlarının bu ifadeleri aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) İkili teşkilat anlayışı
B) Gök Tanrı inancı
C) Onlu sistem
D) Veraset anlayışı
E) Cihan hakimiyeti mefkuresi

10. Orta Asya'da yapılan arkeolojik kazılar sonucunda yazıdan önceki döneme ait kültür merkezleri ortaya çıkarılmıştır. Özellikle kurgan olarak bilinen mezar odalarında önemli eserler ele geçirilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu mezar odalarından çıkması beklenmez?

- A) Kil tabletler
B) Küçük heykelcikler
C) Kılıç, ok ve yaylar
D) At koşum takımları
E) Deri ve at arabası kalıntıları

11. Kök Türk hükümdarı Mukan Kağan, ülkenin batısının yönetimini amcası İstemi Yabgu'ya bırakmıştır.

Bu durum Kök Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Yönetiminde farklı uluslardan yararlanıldığının
B) İkili yönetim anlayışına sahip olunduğunun
C) Kurultayın devlet yönetimindeki öneminin azaldığının
D) Töre hukukuna aykırı hareket edildiğinin
E) Boylar arası dayanışmaya önem verildiğinin

12. Kök Türkler çadırlarda yaşamışlar ve çadırlarını otlaklara yakın yerlerde kurmuşlardır. Uygurlar ise evlerde yaşamışlar ve evlerini nehir kıyıları ile ticaret yolları üzerindeki bölgelere yapmışlardır.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Türklerin sosyoekonomik yaşantısı zamanla değişmiştir.
II. Geçim kaynaklarının değişmesi Türklerin farklı dinleri benimsemelerinde etkili olmuştur.
III. Uygurlar, Kök Türklerle göre farklı geçim kaynaklarına sahip olmuşlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası

1. Bir kültürün oluşmasında yaşanan coğrafyanın özellikleri, insanların ihtiyaçları ve doğa ile ilişkileri önemli birer etkidir.

Bu duruma İslamiyet'ten önceki Türklerin;

- I. göçebe hayat tarzına sahip olmaları,
- II. taşınabilir malzemelerden eşyalar yapmaları,
- III. temel geçim kaynaklarının hayvancılık olması

özelliklerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

2. İlk Türk devletlerinde halkın, hakanlar tarafından Gök Tanrı'nın bir emaneti olarak kabul edilmesinin, aşağıdakilerden hangisinin benimsenmesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Sosyal devlet anlayışının
- B) Halkın yönetime katılımının
- C) Teokratik yönetim sisteminin
- D) Ordu millet anlayışının
- E) Yarı göçebe yaşam tarzının

3. İlk Türk toplumları, spora ve avcılığa büyük önem verirdi. Özellikle okçuluk, güreş, cirit ve at yarışları önde gelen sporlardı.

Bu durumun ortaya çıkmasında Türklerin;

- I. yarı göçebe yaşam tarzına sahip olmaları,
- II. Çin ile ticari faaliyetlerde bulunmaları,
- III. Gök Tanrı inancına sahip olmaları

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

4. Kavimler Göçü sonucunda Avrupa'da; Roma İmparatorluğu ikiye ayrılmış, daha sonra Batı Roma İmparatorluğu yıkılmış ve Hristiyanlık barbar kavimler arasında yayılmıştır.

Buna göre;

- I. Avrupa'nın siyasi yapısı değişmiştir.
- II. Kilisenin nüfuz alanı genişlemiştir.
- III. Kavimler Göçü merkezi krallıkları güçlendirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

5. **Olca:** "---- 744 yılında Kutluk Bilge Kül Kağan liderliğinde devlet kurmuşlardır."

Deniz: "Bu devletin merkezi Ötüken'den, Ordubalığ şehrine taşınmıştır."

Bu diyalogda sözü edilen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Kök Türk   B) II. Kök Türk
C) Asya Hun   D) Kırgız
E) Uygur

6. İlk Türk devletleriyle ilgili bazı bilgiler şunlardır:

- I. Asya Hunları, Onlu Sistemi ilk kez uygulamışlardır.
- II. Avrupa Hunları, Roma İmparatorluklarını yenilgiye uğratmışlardır.
- III. Uygurlar ve Kök Türkler, kendilerine özgü alfabeler kullanmışlardır.

Bunlardan hangileri Türkler arasında kültürel faaliyetlerin geliştiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

7. Kök Türk hükümdarı Bumin Kağan, geleneklere uygun olarak devletin batı bölgesinin yönetimini kardeşi İstemi Yabgu'ya vermiştir. Daha sonra Kök Türk Devleti, hanedan üyeleri arasındaki iç çekişmeler sonucunda Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayrılmıştır.

Bu gelişmelerin ortaya çıkmasında;

- I. yönetimde ikili teşkilat anlayışının uygulanması,
- II. ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı sayılması,
- III. ulusçu yapının korunmasına önem verilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

8. Mustafa:

“İslamiyet’ten önce Orta Asya’dan çeşitli nedenlerle Hazar Denizi ve Karadeniz’in kuzeyinden Avrupa’ya göç eden Türk toplulukları burada çeşitli devletler kurmuşlardır.” demiştir.

Kemal de bu devletlerin;

- I. Türgişler,
- II. Avarlar,
- III. Macarlar

olduğunu söylemiştir.

Kemal yukarıdaki devletlerden hangilerini Mustafa’ya söyleseydi doğru bilgi vermiş olurdu?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

9. Orta Asya’da kurdukları devlete Kök Türklerin son vermesi üzerine (552) batıya göç eden Avarlar, kısa sürede Kafkaslar üzerinden Tuna boylarına ve Orta Avrupa’ya gelerek Bayan Han liderliğinde büyük bir devlet kurmuşlardır (562).

Bu durum Avarlarla ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Macaristan’da kurulan Avrupa Hun Devleti’ne son verdiklerinin
B) Teşkilatçı bir yapıya sahip olduklarının
C) Ülkeyi hanedan üyeleri arasında paylaştıklarının
D) Yerleşik yaşama geçtiklerinin
E) Orta Avrupa toplumlarını asimilasyona tabi tuttuklarının

10. **Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet’ten önceki Türklerle ait Bozkır Kültürü’nün unsurları arasında gösterilemez?**

- A) Hayvan üslubu
B) Yaylak ve kışlaklar
C) Konar göçerlik
D) Dokumacılık
E) Saray ve tapınaklar

11. Karadeniz’in kuzeyindeki Büyük Bulgar Devleti’nin yıkılmasından sonra bir kısım Bulgarlar, Kubrat’ın küçük oğlu Asparuh yönetiminde Tuna boylarına gelerek devlet kurmuşlardır (679). Tuna Bulgarları adıyla anılan bu devlet, siyasi açıdan varlığını uzun süre korusa da kültürel açıdan Slavların etkisinde kalarak Slavlaşmıştır.

Tuna Bulgarlarının Slavlaşmasının temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Türk veraset sistemini uygulamaları
B) Bölgede nüfus bakımından azınlıkta kalmaları
C) Bazı dönemlerde Bizans’a bağlı kalmaları
D) Bizansla Avrupa arasındaki ticari faaliyetleri yönlendirmeleri
E) Zamanla göçebe yaşamdan yerleşik yaşama geçmeleri

İslam Medeniyeti'nin Doğuşu

1. Emeviler Dönemi'nde ordu komutanları Müslüman Araplardan seçilirken, Abbasilerde genellikle Türklerden seçilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Abbasilerin, Emevilere göre daha hoşgörülü olduğunun
B) Emevilerin ulusçu politikalar izlediğinin
C) Türklerin, Abbasiler Dönemi'nde yönetimdeki etkinliğinin arttığının
D) İslamiyet'in, farklı uluslar arasında yayıldığıının
E) Abbasilerin, Emevilerden daha güçlü olduğunun

2. İslamiyet öncesinde Arapçanın konuşulduğu yerler Arap Yarımadası ile sınırlıyken zamanla Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarında da Arapça yaygınlaşmıştır.

Bu duruma aşağıdaki alanların hangisindeki gelişmelerin katkısının daha az olduğu savunulabilir?

- A) Dini
B) Mimari
C) Sosyal
D) Kültürel
E) Ekonomik

3. Hz. Ömer Dönemi'nde, İslam Devleti yönetim birimlerine ayrılmış ve buralara merkezden valiler gönderilmiştir. Valiler halifenin unvan ve alametleri hariç diğer yetkilerini kullanmışlardır.

Bu uygulamaların aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulamaz?

- A) Teşkilatlı bir yapı oluşturmaya
B) Merkezi otoriteyi güçlü tutmaya
C) Devlet teşkilatını güçlendirmeye
D) Ülke yönetimini kolaylaştırmaya
E) Hilafetin saltanata dönüştürülmesini önlemeye

4. Halkın çoğunluğunu Arapların oluşturduğu Arap Yarımadası'nda aynı dönemde birden fazla devlet kurulmuş ve siyasi birlik sağlanamamıştır.

Bu durum Arap Yarımadası'nın;

- I. büyük bölümünün çölle kaplı olması,
II. Kabe'nin Mekke'de bulunması,
III. Hicaz bölgesinde ticaretin gelişmesi

özelliklerinden hangilerine dayandırılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

5. Abbasiler, Bizans üzerine yapılan seferler için Anadolu'da Avasım adı verilen sınır şehirleri kurmuştur.

Bu bilgiye göre, Avasım şehirlerinin kurulması aşağıdaki alanlardan hangisindeki gelişmelerle ilgilidir?

- A) Ticaret
B) Hukuk
C) Mimari
D) Askerlik
E) Kültür

6. Müslümanların Mekke'den Medine'ye hicreti sonucunda İslam Devleti kurulmuş ve İslamiyet'in yayılması için uygun bir ortam oluşmuştur.

Buna göre Hicret'in, Müslümanları;

- I. siyasi,
II. ekonomik,
III. dini

alanlarından hangilerinde olumlu yönde etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

7. Hicret'ten sonra Medine ve çevresini içine alan bir devlet kuran Hz. Muhammed burada yaşayan Yahudilere Müslümanların yararlandığı her türlü haktan yararlanma, ibadet ve ayinlerini serbestçe yapabilme hakkı tanımıştır.

Bu durum Hz. Muhammed'in;

- I. hoşgörülü olma,
- II. insan haklarına önem verme,
- III. din ve vicdan özgürlüğünü benimseme

özelliklerinden hangilerine sahip olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

8. **İslam Devleti'nde, Dört Halife Döneminde meydana gelen;**

- I. iç karışıklıkların ortaya çıkması,
- II. halifelerin seçimle iş başına gelmesi,
- III. fethedilen bölgelerin illere ayrılması

gelişmelerinden hangilerinin merkezi otoritenin zayıflamasına neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Demet Öğretmen tarih dersinde öğrencilerine, Müslümanların Hz. Ali taraftarları, Muaviye taraftarları ve Hariciler şeklinde üç gruba ayrılmasında etkili olan gelişmeyi sormuştur.

Öğrencilerin aşağıdakilerden hangisini doğru cevap olarak vermesi beklenir?

- A) Ridde Savaşları
- B) Zatüßsavi Savaşı
- C) Hakem Olayı
- D) Cemel Olayı
- E) Kerbela Olayı

10. Tark:

"Emeviler Dönemi'nde, Araplar kendilerini diğer Müslüman uluslardan üstün görmüştür." demiştir.

Melike de Emevilerin bu tutumunun;

- I. İslamiyet'i farklı uluslar arasında yayma,
  - II. merkezi otoriteyi güçlü tutma,
  - III. halk arasındaki kaynaşmayı sağlama
- amaçlarına yönelik olduğunu söylemiştir.

Melike yukarıdaki amaçlardan hangilerini söyleseydi Tarık'a doğru bilgi vermiş olurdu?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

11. İslam dininde Müslümanlar eşit olmalarına rağmen Emeviler Dönemi'nde Araplar, kendilerini Arap olmayan diğer Müslümanlardan üstün tutmuşlardır.

Bu durum Emevilerin aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduklarını gösterir?

- A) Arap Yarımadası'nda birliği sağlama
- B) Uzun süre varlığını devam ettirme
- C) Ulusçu olma
- D) Askeri açıdan güçlü olma
- E) Yerel yönetimlerin yetkilerini artırma

12. Abbasiler Dönemi'nde Türkler arasında İslamiyet hızla yayılmış ve Türkler önemli devlet makamlarıyla ve ordu komutanlıklarına getirilmiştir.

Bu bilgiye bakılarak, Abbasilerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çok uluslu toplum yapısına sahip olunduğuna
- B) Arapların yönetim ve ordu üzerindeki etkinliklerinin azaldığına
- C) Yönetimde gayrimüslimlerden yararlanıldığına
- D) Müslümanlar arasında ayrım gözetilmediğine
- E) Sosyal birlikteliğe önem verildiğine

İslam Medeniyeti'nin Doğuşu

1. Arap Yarımadası'nda sosyal adaletin olmaması, sınıf ayrımının ve kabile kavgalarının yaşanması; eşitlik, adalet ve barışı esas alan İslamiyet'in yayılışını hızlandırmıştır.

Buna göre, Araplarda görülen;

- I. köleliğin yaygın olması,
- II. kadınların sosyal haklarının olmaması,
- III. güçsüz ve korumasızların ezilmesi

durumlarından hangileri İslamiyet'in yayılmasını hızlandırmış olabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

2. İslam Devleti'nin Hz. Ömer zamanına kadar bir hazinesi yoktu. Büyük fetihlerle devletin gelirleri artınca Beytü'lmal adıyla bir hazine kurulmuş ve başına hazinekar adıyla bir görevli getirilmiştir.

Bu duruma daha çok aşağıdaki alanların hangisindeki gelişmelerin neden olduğu söylenebilir?

- A) Eğitim   B) Bilim   C) Sanat
D) Siyasi   E) Kültür

3. Hicret'ten sonra kurulan Medine İslam Devleti'nin başkanı Hz. Muhammed aynı zamanda askeri ve adli yetkileri de elinde bulundurmuştur.

Bu gelişme;

- I. Araplar arasında din birliğinin sağlanması,
- II. Hz. Muhammed'in halk üzerindeki etkinliğinin artması,
- III. yönetim yetkilerinin tek elde toplanması

durumlarından hangileri üzerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

4. İslam öncesi Arap Yarımadası'nda putperestlerin yanı sıra Yahudilik ve Hristiyanlık gibi tek tanrılı dinlere inananlar da olmuştur.

Bu bilgi Arap Yarımadası ile ilgili;

- I. kültür birliğinin sağlanamadığı,
- II. tek tanrılı dinlerce Kabe'nin kutsal sayıldığı,
- III. merkezîyetçi bir yönetimin benimsendiği

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

5. **Dört Halife Döneminde İran'ın ve Azerbaycan'ın fethedilmesinin sonuçları arasında aşağıdaki-lerden hangisi gösterilemez?**

- A) Türklerle mücadelelerin başlaması
- B) Sasani Devleti'nin yıkılması
- C) Avrupa'da fetihlere başlanması
- D) Yeni yönetim birimlerinin oluşturulması
- E) Devletin gelirlerinin artması

6. Hicret'ten sonra Hz. Muhammed Medine halkına; Müslüman olsun olmasın herkesin eşit haklara sahip olacağını, dış baskılara karşı birlikte hareket edileceğini duyurmuştur.

Bu duyurunun;

- I. Medine'de yeni bir devletin kurulması,
- II. Medineliler arasındaki vatandaşlık duygusunun güçlenmesi,
- III. Hz. Muhammed'in devlet başkanı olarak kabul edilmesi

durumlarından hangilerine ortam oluşturduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

7. **Yargı:** Hakim olduğu toplumların desteğini almayan devletler uzun ömürlü olamazlar.

Durum: Emevilerin, devlet yönetiminde Arap olmayan Müslümanlara görev vermemeleri toplumsal huzursuzluğa neden olmuştur.

Yukarıdaki yargı ile durum birlikte değerlendirildiğinde, Emevilerle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Uzun süre varlıklarını sürdürememişlerdir.
- B) Gayrimüslimlerle Müslümanları aynı statüde tutmuşlardır.
- C) Devletin gelirlerini artırmışlardır.
- D) Toplumda kültürel birliği sağlamışlardır.
- E) İslam'ın özgün halini korumuşlardır.

8. **Mısır'da kurulan Tolunoğullarının Nil Nehri üzerinde bentler ve sulama kanalları yapmaları aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?**

- A) Yeni yerleşim merkezleri kurduklarının
- B) Tarımsal üretimin artırılmasına çalıştıklarının
- C) Yeni bir mimari tarz oluşturduklarının
- D) Savunmaya öncelik verdiklerinin
- E) Sanatsal faaliyetlere önem verdiklerinin

9. Müslümanların Mekkelilere karşı kazandıkları Bedir Savaşı sonucunda elde edilen ganimetlerin bir kısmı savaşa katılanlara paylaştırılırken, bir kısmı da devlet hazinesine bırakılmıştır.

Bu durumun;

- I. İslam savaş hukukunun ortaya çıkması,
- II. devletin gelir kaynaklarının artması,
- III. halkın eşit olarak yönetime katılması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Abbasi Halifesi Harun Reşid zamanında Urfa, Haran, Antakya ve İskenderiye gibi şehirlerde bulunan yazma eserler Bağdat'ta toplanmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yabancı kültürlerin Arap kültürü üzerinde etkinlik kurmasına
- B) Halkın refah seviyesinin artmasına
- C) Bilim ve fikir hayatının gelişmesine
- D) İslamiyet'in yayılmasına
- E) Bağdat'ın başkent yapılmasına

11. **Dört Halife Dönemi'nin halifelerin adlarıyla isimlendirilirken, Emevi ve Abbasi Dönemleri'nde genellikle hanedan adlarının kullanılması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?**

- A) Yeni yönetim birimlerinin oluşturulmasıyla
- B) Emevilerden itibaren halifeliğin saltanata dönüştürülmesiyle
- C) İslam savaş hukukunun uygulanmasıyla
- D) Çok uluslu toplum yapısının oluşmasıyla
- E) Farklı ulusların yönetimde görevler almalarıyla

12. Hz. Osman Dönemi'nde oluşturulan İslam donanması; Kıbrıs'ın fethini gerçekleştirmiş, Rodos ve Girit adalarına seferler düzenlemiştir. Bu fetihlerden sonra bazı Müslümanlar fethedilen yerlere göç ettirilmiştir.

Bu bilgiler;

- I. İslam Devleti'nin denizlerdeki etkinliğinin arttığı,
- II. fethedilen yerlerde İslamiyet'in yayılmasının amaçlandığı,
- III. deniz aşırı seferlerin donanmaya duyulan gereksinimi artırdığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III